

KOMMENTAR LARS DONATZKY

I Politiken den 29. august 2021 kan man - som en optakt til årets travderby - læse en artikel om travsporten i Danmark, hvis udvikling ifølge skribenten går i den helt forkerte retning i forhold til tidligere tiders store publikumsbevågenhed.

Artiklens indledning omtaler Fernando Møller og en travhest lidt ud over det sædvanlige.

Det er ganske vist. Matador er fiktion, men figuren Fernando Møghe, der kun eksisterer i omtale, er baseret på Roskilde-købmanden fra Alga-de, og denne Fernando med det rigtige efternavn Møller var en af dansk travsports pionerer. Når vi kender ham så godt, skyldes det tre ting:

At Lise Nørgaard og hendes søster kom på besøg hos enkefru Møghe (Møller) med julekurve efter Fernandos død i 1924.

At forfatteren Agnes Henningsen med børnene, Esther og den berømte kulturradikale Poul (PH), boede i en lejlighed på 1. sal i Købmandsgården omkring år 1900.

Og endelig, at Fernando var 'Fuglekonge i Roskilde' år 1901, hvor han kom på 'skive' med en af sine heste. Som kuriosum nævnes det efter sigende i Matador, at han var død af et slagtilfælde efter fugleskydning.

Fernando Møller var en meget initiativrig mand. Han var med i travsporten allerede fra starten på Lyngbyvejen, da man kørte der i en række år fra 1885, og han var med, da Charlottenlund-banen åbnede i 1891. Fra starten var han bedst kendt for hoppen Aalborg, en nordjysk hoppe med en far af orientalsk halvblod. Hun var købt fra Jylland som arbejdshest, men havde et naturligt anlæg for trav.

Roskilde tur-retur

»Hun var en livlig, fyrig og villig Hoppe med uopslidelig Energi. Hun var hvid af Lød, men Løden var svær at få Øje på, thi Hoppen gik for Kulvogn til Hverdag, og det var ordnet således, at den hver Travdag havde Læs fra Roskilde til København. Efter at have afleveret Læsset kørte Hoppen ud på Traverbanen, blev pudset af, gik Travløb og vandt Præmie, hvorefter Turen gik tilbage til Roskilde igen. Utroligt og dog sandt«. Beskrivelsen er fra 1944 givet af travets daværende generalsekretær, Helge Marks-Jørgensen.

Hoppen Aalborg gik i avlen i en alder af 13 i 1893. Året efter fik hun med en russisk hingst afkommet Aida, der blev registreret som hest nr. 5 i den første danske travstambog. Hun blev nr. 4 i det første Dansk Traver Derby 1898. Men allerede nu var heste af 'tvivlsomme' afstamninger uden chance mod de bedste, der var importeret fra travsportens moderland USA, eller var børn af disse importere. Disse heste var fra starten kommet retur til Europa, når Amerika-bådene efter to-tre ugers sejlads havde afleveret udvandrene.